

SOKOLSKI GLAŠNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveća«

God. II. - Broj 27.

Ljubljana,
2. jula
1931.Izlaže svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglaši po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Veličanstveni uspeh sleta Sokolstva na Jadranu

Dosada najveća sokolska smotra na Jadranu — Preko 15.000 Sokola iz cele države, delegacije čehoslovačkog i poljskog Sokolstva te ūsuće građanstva priredili su nezapamćene manifestacije sokolskoj misli, Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i slovenskom sokolskom bratstvu — Javne vežbe — Sjajna povorka — Predaja zemlje i božura s Kosova i Kumanova Sokolstvu na Jadranu

— Značajni govor — Slet u Splitu bio je ove godine najveća priredba u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije

Vidovdan i 29. juna bili su dva glavna i ujedno zaključna dana veličanstvenoga sleta Sokolstva na Jadranu. Još nikada Split nije video tako mnoštvo gostiju iz raznih krajeva Jugoslavije i drugih slovenskih zemalja kao prilikom ovoga sleta. I nikada još nije naše jadransko primorje doživelo tako velike manifestacije nacionalnih snaga, većanih čvrstom sokolskom disciplinom. Uopće se računa, da je bilo u Splitu u nedelju 28. i u ponedeljak 29. juna preko 15.000 gostiju iz cele Jugoslavije.

Prvi vesnici glavnih sletskih dana počeli su stizati već u petak 26. juna, a to pre svega braća i sestre takmičari, koji su sledećeg dana rano izjutra imali župska takmičenja, kojima je učestvovalo 157 članova i članica te muškog i ženskog naraštaja. Takmičenja se prijavilo članstvo župa Split i Šibenik-Zadar, dok je župa Sušak-Rijeka provela takmičenja već pre na svojem području. Takmičenje je vodio župski načelnik br. Lhotsky.

U subotu ceo dan dovezali su prenaručeni posebni vozovi i parobrodi tisuće i tisuće Sokola i gostiju. Već večer pre veliko mnoštvo dočekalo je sa najvećim određenjem delegaciju braće Čehoslovaka, kojih je stiglo 160 članova i članica. Na čelu delegacije bio je načelnik ČOS br. Agathon Heller. Doputovali su iz Šibenika sa parobromom »Karaforde«. Sa istim parobromom stigao je i starosta poljskog Sokolstva br. Adam Zamoyski i br. Vi. Samolinski, starosta baltičke župe. S njima doputovala su i braća A. Brozović, i dr. M. Dragić kao predstavnici Saveza SKJ.

U subotu naveče na prostranom vrtu Hotela »Matić« na Baćvacima priredio je sletski odbor pozdravno veče, kojemu su uz brojno predstavljanje Sokolstva učestvovali i predstavnici vojnih i civilnih vlasti. Za vreme večere, koja je protekla u najlepšem i bratskom sokolskom raspoloženju, bilo je održano više toplih govora i nazdravica. Govorili su br. dr. M. Buić, u ime grada Splita donačelnik g. dr. R. Stojanov, u ime ČOS br. A. Heller i u ime poljskog Sokolstva starosta br. A. Zamoyski.

Također i na ostalim mestima, na sletištu i na obali, bilo je sve naročito živo i veselo. Veliki broj glazbi priredio je naime na raznim mestima grada promenadne koncerte.

NA VIDOV DAN.

I. Glavni sletski dan.

Osvanuo je prekrasan dan — Vidovdan. Na tisuće i tisuće Sokola navrlo je da skupa sa splitskim građanstvom i vojskom proslave zajednički ovaj naš istorijski dan. Može se kazati, da Split nikada do sada nije takvim zanosom i određenjem i u tako ogromnom broju Sokola i gostiju sa svim stranama države proslavio ovaj veliki dan.

Popodne u 5:30 sati održana je na sletištu — igralištu »Hajduka« —

JAVNA VEŽBA,

na kojoj su u prvom redu učestvovali primorske župe, a također u velikom broju i Sokoli novosadske, zagrebačke i ostalih župa iz unutrašnjosti.

Starost br. Zamoyski govori...

BRAT ADAM ZAMOYSKI,
koji je održao sledeći govor:

Pun je radosti za mene današnji dan, kad se evo opet nalazim među

Vama, na sunčanom žalu slovenskog Jadranu i kad mogu da Vas pozdravim u ime Saveza poljskog Sokolstva, koje je bilo preko 15.000. Sletište je pružalo upravo jedinstvenu i krasnu sliku. Izgledalo je kao veliki živi šaren i sag, na komu su se mešale vatrene boje crvenih sokolskih košulja sa raznobojnim odelima gledaoca.

U počasnoj loži na zapadnoj tribini nalazili su se: zastupnik Nj. Vel. Kralja, komandant mesta pukovnik g. Petrović, ban g. dr. Tartaglia, podban g. dr. Zdravković, gradonačelnik g. dr. Račić, Čehoslovačku obec sokolsku nastupao je načelnik br. A. Heller sa članom predsedništva ČOS br. drom. Nemečkom, a poljsko Sokolstvo starosta br. A. Zamoyski. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije zastupala su braća saveznih tajnik A. Brozović i član izvršnog odbora dr. M. Dragić. U istoj loži nalazili su se članovi predsedništva sletskog odbora sa br. dr. M. Buićem na čelu te starešine, odnosno zastupnici pojedinih župa.

Javna vežba počela je sa sokolskom koračnicom »Naš Jadran«, koju je za ovu prigodu komponovao M. J. Gotovac. — Pojedine tačke javne vežbe, koje je pratila glazba 54. p. p. Kralja Karola II. pod ravnjanjem pušk. g. Čizka, bile su izvedene tačno po slijedećem programu:

- 1. Mo. Jakov Gotovac: Naš Jadran... — Koračnica.
- 2. Hoćevar-Pospisil: Vežbe sa čunjevima — Članice.
- 3. Razvijanje zastave Sokolskog društva Split.
- 4. Lhotsky-Urbani: Proste vežbe — Članovi.
- 5. ***-Čižek: Vežbe sa puškama — Vojska.
- 6. Poparić-Ullrich: Proste vežbe — Seoske čete.
- 7. Vežbe na spravama.
- 8. Janković-Crnić: Proste vežbe — Muški naraštaj Sokolske župe Zagreb.
- 9. Janković-Han: Proste vežbe — Ženski naraštaj Sokolske župe Zagreb.
- 10. Janković-Han: Proste vežbe — Seoske čete Sokolske župe Zagreb.
- 11. Janković-Brožadova: Proste vežbe — Članovi i članice Sokolske župe Zagreb.
- 12. Vežbe sa puškama — Muški naraštaj Sokolskog društva Radovište.

Pojedine tačke javne vežbe izvedene su na zadovoljstvo. Najlepše su uspele vežbe vojske te nastup članstva i naraštaja Sokolske župe Zagreb.

Zato naši sokolski Savezi moraju biti rezervoar spremnog i gotovog materijala, koji će snagom i stegom jačati sastavni deo naših bratskih junacičkih vojski.

Iza druge tačke javne vežbe izvršeno je razvjeće zastave Sokolskog društva Split, koju je darovalo i kumovalo joj starosta br. A. Zamoyski.

Pred nekoliko stotina vežbača i vežbačica razvrstanih na vežbalištu, uz starešinstvo splitske župe, društva i predstavnike ostalih župa, stupio je pred zastavu

Starost br. Zamoyski predaje zastavu starosti Sokolskog društva Split
br. Pavićiću

Samu duhovno i fizički preporučeno društvo moći će udovoljiti tom zadatku, zato je rad na tom polju zaslužan za domovinu, osnova njene snage, procvata i sreće, a po tome i jedinstva u bratskom velikom Slovenstvu.

Na ovom mestu hoću još da naglasim, kako mi je u deo pala velika čast, što ste, draga braćo, stvorili zaključak, po kojem sam postao kum zastave našeg društva splitske župe. Prihvatom se toga s dubokim ganucem, jer zastava ta zavredila je veliko i najviše poštovanje, ta zastava, koja označuje ideale, ideale sigurnosti domovine i rada na njenoj njivi. Zahvaljujem Vam za taj znak poverenja i glasno klicem:

Ziveli Sokolstvo kraljevine Jugoslavije!

Govor brata Zamoyskog bio je više puta prekidan srdačnim i dugotrajnim aplauzom i poklicima.

U neopisivom oduševljenju prijatelja br. Zamoyskog zavijenoj zastavi uzima je iz ruku barjaktara brata K. Mišića, predaje je starosti Sokolskog društva Split bratu Pavićiću, te prikupčava na kopljje traku u poljskim bojama i sa posvetom: »Czolem! A. Zamoyski — 1931.«

STAROSTA SOKOLSKOG DRUŠTVA SPLIT BRAT PAVIĆIĆ

prima zastavu i pozdravlja kuma dr. Zamoyskog ovim rečima:

Brate!

Primajući ovaj za nas predragoceni i mio dar, simbol Oslobođenja i Ujedinjenja jugoslovenskog naroda, obećajem Ti, da ćemo ga svim složenim silama i ojačanim sokolskim misićima, neokaljanog visoko i nepokolebitivo vijati u svim našim teškim borbamama, da bilo kojega našeg neprijatelja, imajući naročito u vidu, da je za sve narode a i za naš, more znaciš i znači pucu kroz koja diše i žive.

Kroz vekove su nam naši susedi osporavali pravo na more, naše more, te tujeći ga prisvojiti i time nas najbrže i najlakše utuci.

Vekovima i vekovima morali smo neprestano da čuvamo naše obale od raznih nasrtiljivača, koji ni po prirodnim ni po ljudskim zakonima nisu na njih imali prava. I naši očevi, znajući da brane svoje, znali su se ipak odbravati i očuvati nam ovo naše divno i plavo more.

I danas ta borba nije prestala i istorija u obliku ponovnih borba samo će da se ponovi.

Ujedinjeni, osnaženi idejom velikog Tyrša i složni, značemo tu borbu lakše da izdržimo, a samo slogan i iskrenom ljubavlju moći ćemo našoj deci, ne samo da netaknute namreće naše obale, nego i one koje nam po ljudskim i narodnim pravima prispadaju.

I Tvoj narod, brate Starosta, vodi ljube borbe da se održi na obalama svoga Baltika, odakle ga nasrtiljivi tundinac sve jače i jače odrivaće. I vi imate da skupite sve svoje sile, da se odhrvete i svojoi deci namrete ta za vaš napredak neophodno potrebita pluća, kroz koja dišete.

14.30

Sličnost borbe — borba za naše more — približila nas je i spojila našočitim toplim simpatijama. Biti će i vama i nama lakša ta borba u saznavu, da nas u ovom hrvanju prate budne i verne oči naše severne braće, koja vode sličnu borbu.

I ove naročite simpatije, proizašle iz istih i sličnih težnja i prilika, evo dobivaju i jednu vanjsku, nuda sve bratsku formu, naime u darivanju sokolske zastave našem Sokolskom društvu u Splitu, što ima da označi ne samo pozdrav Baltiku Jadranu, nego još jače spajanje, amalganjanje u jednu snažnu i nepokolebitivu odluku i volju, da branimo i obranimo i Baltik i Jadran našemu slovenskomu rodu, koji na tim obalama žive, kao i svoj našoj slovenskoj braći, koja se medu nama nalaze.

Pozdravljam stoga ovaj simbolički i lepi akt darivanja zastave sa strane dičnog starešine brata Zamoyskog, koji će da se u kratko vreme sa naše strane opetuju na Baltiku.

Svršavam sa poklikom: Neka živi složno Slovenstvo, jer ćemo samo tako sigurno očuvati naše more!

Tada kum br. Zamoyski razvija zastavu i predaje je bratu starosti Pavićiću, koji je prima i ljubi te se obraća stjegnošći br. Krunoslavu Mišiću ovim rečima:

»Predajem ti ovaj sveti stieg da ga nosiš i prema nepriljetju i svakome i da ga neokaljana sačuvaš, neka nas vodi od pobede do pobede Zdravolj!«

Zastava je od dragocene teške svile (rips). Na jednoj i drugoj strani je jugoslovenska trobojka sa narodnim motivima. Na jednoj strani je slika ptice sokola sa označom »Sokolsko društvo Split — 1931«; a na drugoj sokolsko geslo »Ni koristi ni slavoljub!« Na vrhu kopljja je srebrni soko.

ODLIKOVANJE STAROSTE BR. DRA. M. BUIĆA.

Nakon razvija društvene zastave uzeo je opet reč br. Zamoyski i istakao velike zasluge br. dr. Buića na razvijanju i jačanju bratskih veza između Poljaka i Jugoslovena, pa mu je u ime Poljskog sokolskog Saveza predao dve srebrne plakete, jednu za njega, a jednu za Sokolsko društvo Split. Srebrne plakete u umetničkom reljefu prikazuju Poljaku. Nadalje je br. Zamoyski istakao, kako također i Poljski sokolski Savez u Americi visoko ceni rad br. dr. Buića te mu preko njega podeljuje srebrni križ Legije časti poljskog Sokolstva. Predajuci ovo odlikovanje, br. Zamoyski srlađno se je rukovao i poljubio sa br. drom. Buićem.

Javna vežba, koju je vodio župski načelnik br. Lhotsky i župska načelnica sestra Sket Bevc, završena je posle 8 sati naveče.

Po javnoj vežbi, oko 9 sati, priredjen je na sletištu krasan vatromet, kojem je prisustvovalo veliko mnoštvo Sokola i naroda.

BANKET

U čast sokolskih predstavnika i gostiju, ban Primorske banovine g. dr. Ivo Tartaglia priredio je u Hotelu »Matić« na Baćvacima svečani banket.

Prese vežbe članova

Za vreme banketa, održali su tople i određljene govorice ban g. dr. Tartačić, br. dr. Buić, br. A. Heller i br. Žamovski.

Sa banketa odaslan je Nj. Vel. Kralju pozdravni telegram.

II. glavni sletski dan — 29. juna.

U ponedeljak 29. juna u 8 sati izjutra počeli su se sakupljati članovi Sokola i gosti za povorku, koja je kretnula u 9 sati, praćena određenim pozdravima i poklicima grada Splita i gostiju.

Povorku je otvarala nova zastava Sokolskog društva Split, a za njom je nošeno 55 sokolskih društvenih zastava iz raznih krajeva države.

U povorci je bio sletski odbor i predstavnici Saveza SKJ, a uz župsko načelništvo delegati saveznog tehničkog odbora braća Jeras, Kostnapić i Stanić. Zatim su išli braća Čehoslovaci i Poljaci, pa naraštaj, članovi i članice i na kraju seoske sokolske čete. Povorku je pratilo 19 glazba. Sokola u doračama stupalo je oko 6000, Sokoli naime župa Sušak-Rijeka i Mostar oputovali su već u nedelju naveče, jer su parobrodi morali da preuzmu redovite pruge.

Na ulicama, kojima je povorka prolazila, odjekivali su burni pozdravi i padali određljeni poklici: Zdravo! Na zdar! Czolen! A iz sokolskih redova opet klicalo se određljeno Splitu, našem Jadranu i Sokolstvu. Naročito burno bile su pozdravljene Sokolice u narodnim nošnjama i naraštaj sa krajne granice južne Srbije, čehoslovačke Sokolice te naše seoske sokolske čete.

Povorka se je zatim zaustavila na Francuskoj obali, gde je bio podignut podium za predstavnike Sokolstva, vlasti i grada Splita. Tu je ogromnoj masi naroda i Sokola, koje je bilo zastalno preko 20.000, u ime općine grada Splita održao pozdravni govor.

OPĆ. PRISJEDNIK DR. VL. MATOŠIĆ,

koji je rekao:

Draga braće Jugosloveni, Čehoslovaci i Poljaci!

Pozdravljam Vas sa nepodeljenim osećajima blagodarnosti i zahvalnosti u ime gradskog zastupstva, u ime Splita, grada čiste i nepokolebitve sokolske vere, i hvala Vam svima od sreća i bez razlike na ovom dokazu divne sokolske snage, koja se sva u svom neprekidnom zanisu ustremila u postignuću velikoga cilja slovenskoga bratstva.

Hvala Vam, jugoslovenski Sokolovi, koji ste ne žaleći truda došli iz svih krajeva naše lepe domovine da ovde afirmirate još jednom stvarno divan sklad jedne disciplinovane snage.

Hvala Vam i čest, splitski Sokolovi, koji ste tih, bez koristi i slave, izgradili lepotu ovoga sleta.

U ovom času opće radosti i sreće neka je naročita blagodarnost Vam, braće Čehoslovaci i Poljaci, koji ste zbrisali daljnje koje Vas dele i došli da Vašim aktivnim učešćem u ovom blagdanu učvrstite zajedničku misao Sokolstva na ovim obalama Vašeg i našeg Jadranu.

Jedna nas je misao vezata u jedan lanac srodne rasne snage pre rata, ta ista misao je spajala u teškim patnjama ratnim, i ona nas i danas spaja kad treba krvave tekovine rata da branimo od zajedničkih napadaju zajedničkih neprijatelja.

Jugoslovenski narod duboko oseća zahvalnost prema čehoslovačkom i poljskom narodu za sve dobro u teškim vremenima stradanja, i za to, braće Čehoslovaci i Poljaci, na ovom Vašem putu od Baltika i Vltave do Jadranu ne ćete naći na običajene konvencionalne izražaje gostoprinstva, nego na otvorenu dušu koja Vas iskreno voli, na osećaje jednoga grada koji je spreman za svaku slovensku stvar da ustane na obranu.

Naše geslo vernost za vernost nije, istina, neki medunarodni pakt, ali ono nije ni jedna prazna fraza, već je to živi izražaj jednoga dubokog osećanja rasne srodnosti posvećene u krvi i koji nikao ne može nikada da pomuti nikakovim intrigama, jer je stvoren spontano, iz dubine duše sviju triju naših naroda.

Ovaj osećaj pruža najsigurniji zalog za mir i za našu nacionalnu i državnu bezbednost. Jačajte ovaj osećaj, jer produbljujući i snažeci velike sokolske misli, kročimo našem zajedničkom spasu.

Vama, jugoslovenski Sokolovi, na ovaj Vaš blagdan u ime grada jedna iskrena želja i topla preporka. Glavni dan sleta su došli i oni će proći. Ogroman napor krunisan je jednim kolosalnim uspehom, na kome mogu da Vam zavide i jači od Vas. U savršenom skladu sokolske misli koja je duboko izgradila novoga čoveka — Jugoslovena brez straha i mane — promarširale su danas ovim gradom izgrađene čete za jugoslovenski unitarizam, ali put do konačnog cilja još je dalek, težak i naporan. Jedna jedinstvena i laka Jugoslovenska država, jedan jak i zdrav jugoslovenski narod — to je sinteza najlepših nastojanja u sokolskom radu u nacionalnom pogledu. Krajni cilj

jednoga velikoga i lepoza pregaću. Do toga preko izgrađenoga pojedinca Jugoslovena, a onda preko tih do nacionalnoga cilja, do velike bratske slovenske zajednice.

Nastavite ovim istim tihim doslednim radom, bez slave i koristi, pa da se opet uzmognemo jedamput nači ovdje u slavu konačnog cilja.

DA ŽIVI JUGOSLAVENSKI SOKOL!

Gовор g. dr. Matović bio je po prućen dugotrajnim odobravanjem. Tada je održao govor tajnik Saveza SKJ

BRAT ANTE BROZOVIĆ,

koji je rekao:

Sestre i braće!

Gledajući ove lepe sokolske redove, promatrajući ovaj odličan sokolski zbor, srce mi se napunja zadovoljstvom, a mislima mojim redaju se davne uspomene iz istorije našeg Sokolstva, počam od doba, kada je ovde u drevnom Splitu gradu savijeno sokolsko gnezdo. Kao da pred oči dočaram onaj skup prve braće, koja su ovde podigla Zublju Sokolstva i za pročvat njegov založila sva svoja srca puna ljubavi za svoj rod, za svoju otadžbinu, založila svoje duše, one meke i blage slovenske duše, koje znaju samo ljubiti i pregarati, koje ne poznaju zlobe i mržnje. Meni je sada kao da u pameti obnavljam staru sokolsku istoriju, koja je tako divna, a koja nikad nije bila okajana, već vazda ispunjena sokolskim idealima.

Ušima svojim kao da iz daljine domamljujem one skladne akorde bratske pesme, koja je ovde, na ovom tlu njetila harmoniju uzajamnog pomaganja i paralelnog rada, a sa jednim ciljem: spremiti narod za konačan obračun sa zajedničkim neprijateljem.

Sve to reda mi se u mislima, ali već izbledelo, jer danas pred sobom gledam Vas, braće i sestre, zadojene jednom idejom, prodahnute jednom težnjom: raditi za svoj dom i rod, a to sve zato, jer hoćemo, da sačuvamo i podignemo telesne i moralne sile našeg naroda, znajući da samo telesno zdrav i jak narod, moralno je visok i sposoban za životnu borbu.

No još i više, danas gledam ove redove pojačane sa dragom nam braćom slovenskog severa. Gledam verne nam sinove i kćeri bratskog čehoslovačkog Sokolstva, koji ne propuštaju nijedne veće zgrade iz našeg sokolskog života, a da ne dođu svima na naš slovenski jug i da nam svojim prisustvom ne zasvedoče onu svoju staru vernošću: naši ste, a mi smo Vaši! Zdravo, braće čehoslovački Sokoli!

Gledam jednako nam milu i dragu braću Poljake, koji se s nama zajedno napajaju iz jednog zajedničkog nam vrednosti Sokolstva, stremeći s nama za zajedničkim ciljem, a složno rame uz rame u prekaljenoj vernosti i bratstvu. Da ste nam zdravo, braće poljski Sokolovi!

A onda gledam Vas, braće i sestre, Sokolovi kraljevine Jugoslavije, koji ste sa svih strana dične nam domovine sleteli na ove krasne obale Jadranu.

Svoj Vama, sincima i kćerima velike majke Slavije, donosim naročite pozdrave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, a specijalni pozdrav od I. zam. starešine br. Gangla, koji spričen upravlja Vam naročitu poslanicom, dostavljeni Vam na Vaše ruke te u čiji im kličem Vam iskrene, bratski i srdačni: Zdravo!

Svi Vi bez razlike, kako iz naših primorskih župa, koje su ovo slavljene prekire, tako i vi, koji ste pohrili ovamo, došli ste vodeni jednim ciljem, da manifestujete svoju ljubav i odanost prema čuvarima našeg Jadranu, prema onim čuvarima, koji prestatljivo živi bedem političke ekonomiske i etičko nacionalne odbrane naše obale i našeg mora.

Značaj ovog sleta Sokolstva na Jadranu jeste upravo u tome, što je kroz njega izrazito izbio naš zdravi, rasan i nacionalni duh i osećaj nerazlučenog etičkog i nacionalnog jedinstva, jer je u ove dane sleta i zaledina naše države pokazala, da su isto toliko zanosa vole ovu našu kršnu obalu, ovaj naš plavi Jadran, čija je sloboda bila zavetni ideal tolikih generacija našega naroda, onog naroda, koji će biti moćan samo onda, ako ima razvijeno osećanje nacionalne celine, ako su svih delova organski povezani u jedno nedelivo psihično jedinstvo, tako da imaju zajedničko i svesno hotenje, jedan ideal, katališući svoje napore u jednu kolektivnu nacionalnu energiju.

Ovaj slet jest takav živi izražaj shvatanja, izraziti otisak razvijene nacionalne svesti i ljubavi, koju zaledina goji prema hrabrim i većitim čuvarima našeg Jadranu.

Današnji naš slet jest jedan pozitivan, moralni i nacionalni uspeh, jer smo dokazali, da u nas ima snage i života, zanosa i idea, a šta sve teži za time, da se dovinemo do najvišeg stupnja stvaralaštva potpunog jedinstva naroda. Naš ovaj slet jasno je pokazao, da smo svi mi došli do spoznaje, da do uspeha vodi samo potpuna celina. Mi danas znademo da je mo-

ravsko-vardarska dolina kičma naše države, ali znademo i to da su pluća njezina ovde na obalama Jadranu. Ta pluća hoćemo da štitimo. A u toj našoj težnji smo to više gorljiviji, jer znademo da Sokolstvo kao eminentno nacionalna ustanova pozvano je, da bude taj, koji će budnim okom vršiti ovu zadaču.

Zato: Sokoli, Sokolice, na stražu! Na budnu stražu! No svi bez razlike!

O tom nema sumnje da će prve predstaze biti naše primorske župe, kojima to nalaže časnica istorija Sokolstva i opšteg nacionalnog pokreta na ovom primorskem tlu. A u to svi mi i moramo verovati, jer Sokolstvo našeg Primorja uvek je predano služilo sokolskoj ideji i narodnim potrebama.

No danas više no ikada, danas gde imademo jedinstvenu organizaciju SKJ, koja otvara vrata svakom sinu i kćeri ove divne grude, treba da nam se ova straža pojača!

Eto tako posmatrajući Vas — gledam na Vas, na ove divne redove i na one daljnje široke slojeve van naših redova, a koje još nije zagrejala sokolska misao, a koje hoćemo da uputimo, da smo ovde ne radi sebe, već radi naroda, da je Sokolstvo organizacija života, koja je bila, postoji i biti će ceo sioce i stvaranjem sretne budućnosti našeg naroda.

I danas, na dan, kada smo obavili jedan deo od naše opće smotre, kada smo razvili jedan deo naših snaga i pokazali vrednotu njihovu, položimo u srećima svojim zavet sveti, da ćemo takovim ostati u daljinju našem radu, onom radu, koji je posvećen našim najvećim idealima: Kralju, Državi i Narodu! Zdrav!

Uz klicanje: Zdrav! otkupio je brat Brozović, a onda je, toplo i određeno pozdravljen, uzeo reč

NAČELNIK ČOS BR. AGATON HELLER,

koji je, na više mesta prekidan srdačnim odobravanjem, kazao:

Donosim vam srdačni pozdrav u ime Čehoslovačke obice sokolske.

Soko kraljevine Jugoslavije, Soko poljski i čehoslovački jedno su telo i jedna duša. Sokolstvo u svim našim zemljama je jedno isto nacionalno udruženje. Ono je slika osećaja svih naroda slovenskih, i prema tome mogu da ustvrdim da su narod jugoslovenski, poljski i čehoslovački jedno. Zato mi Čehoslovaci veoma rado dolazimo k vama, jer se ovde osećamo kao da smo u našoj vlastitoj domovini. Danas možemo da nazivamo vaš Jadran takoder i našim Jadranom, isto kao što i vi možete da naš Prag nazivate vašim Pragom, a mi ćemo nastojati sa vašim silama da se to uvek i stalno održi.

Veza koja nas spaja jest veza bratske ljubavi, u kojoj nema nigde ni jedne sene, koja nas napunja najvećom radošću i željom da nas spoji u jednu čvrstu hrid, o kojoj će se razbijati svi valovi neprijateljskih težnja.

Zahvaljujem jugoslovenskom Sokolstvu na iskazima gostoprinstva i za krasne momente koje smo proživeli ovde u vašem bratskom krugu. Ovi časovi ostaju urezani u našim srcima neizbrisivim pismenima i mi ćemo ih kad se vratimo našim kućama, po čitavoj našoj domovini sa najvećim zadovoljstvom očitavati.

Najlepšoj budućnosti naroda i Sokolstva jugoslovenskoga ja kažem iz svega sreća iskreno: Na zdrav!

Oduševljeni poklici »Na zdrav!« posle govora za dugo nisu prestajali. Onda je takoder pozdravljen dugotrajnim aplauzom i poklicima, uzeo reč načelnik poljskog primorskog Sokolstva

BRAT VLADISLAV SAMOLINSKI

koji je rekao:

Sa modrih valova bučnoga Baltika, od Sokolstva iz poljskog primorja, vama, braće Sokoli na Jadranu, srdačan bratski pozdrav: Czoleń!

O značenju zajednice celoga Slovenske, a protiv svih pokušaja naših neprijatelja, već je jučer govorio predsednik našeg poljskog sokolskog Saveza. Ja hoću samo da potvrdim analogiju između Sokolstva na Jadranu i Sokolstva na Baltiku. Onako kao što vi ovde branite slovensko more i ove obale da ih održite za Jugoslaviju, tako i mi na poljskom primorju stojimo na straži da održimo ono malo slovenske obale za Poljsku.

Mi smo spravni da naše obale branimo od bilo kojeg pokušaja tudinskih nasrtaja. I stoga zajednički slovenski interesi spajaju Sokolstvo na Jadranu i Sokolstvo na Baltiku. Onako kao što vi ovde branite slovensko more i ove obale da ih održite za Jugoslaviju, tako i mi na poljskom primorju stojimo na straži da održimo ono malo slovenske obale za Poljsku.

Kao simbol te naše zajedničke ideje primi, brate starosta župe, od našeg društva Gdynja ovu traku za zastavu našega društva u Splitu, u znak našeg slovenskog jedinstva.

Kao simbol te naše zajedničke ideje primi, brate starosta župe, od našeg društva Gdynja ovu traku za zastavu našega društva u Splitu, u znak našeg slovenskog jedinstva.

Neka živi Slovenstvo na Jadranu! Czolen!

Završivši svoj govor, brat Samolinski privezao je na kopljje novog barjaka splitskoga Sokolskog društva svinjenu traku sa natpisom:

»U jedinstvu je snaga Slovena« s jedne strane, a na drugoj »Pomorsko

Sokolstvo sa Baltika jugoslovenskom Sokolstvu na Jadranu.«

Taj momenat silna masa je popravila oduševljenim poklicima. Brat Samolinski se posle toga rukovao i poljubio sa br. dr. Buićem što je optizavalo dugotrajanje odobravanje i klanjanje.

Zaključnu reč uzeo je starosta sokolske župe Split i predsednik sletskog odbora

BRAT DR. MIRKO BUIĆ,

koji je u oduševljenom govoru kazao:

Braće i sestre!

Brzojavni pozdravi sa sleta na Jadrani

DVORSKOJ KANCELARIJI
NJEGOVA VELIČANSTVA KRAZ
LJA ALEKSANDRA I.

BEOGRAD.

Vidovdanski Slet Sokolstva na Jadranu, manifestirajući jedinstvo, disciplinu, snagu sokolskih redova sa primorja, u zajednici sa braćom iz cele Kraljevine i sa braćom iz Čehoslovačke i Poljske, učvršćujući u narodu ljubav i veru u sokolske ideje Jugoslovenstva i Slovenstva, budeći u njemu duh streljivosti za budućnost, sa granice Otadžbine danas upućuje svoju prvu najmiliju misao Kralju i Vodi naroda, Nasledniku Prestola i Kraljevskom Domu.

Predsednik Sletskog odbora
dr. Mirko Buić, starešina župe.
Agaton Heller, načelnik Čehoslovačke obce sokolske.

Adam Zamostki, starosta Poljskog Sokolstva.

SOKOLSKA ŽUPA MARIBOR.

Sa plavog našeg Jadrana, koji je pocrvenio od košulja njegovih čuvara Sokola, šaljemo srdačni pozdrav braćicima severne granice Jugoslavije,

žečeći najbolji uspeh i kličući: Samo napred! Zdravo!

Odbor sleta Sokolstva na Jadranu.

SOKOLSKA ŽUPA CELJE.

Čuvari Jadrana sa svog sleta srdačno pozdravljaju slet severne sokolske barijere na granici, žečeći najbolji uspeh i kličući: Samo napred! Zdravo!

Odbor sleta Sokolstva na Jadranu.

SOKOLSKA ŽUPA BANJALUKA

Vrednoj i dostojnoj braći i sinovima banjalučkih mučenika čuvari Jadranu šalju sa svog sleta bratski topli pozdrav žečeći najveći uspeh i kličući Samo napred! Zdravo!

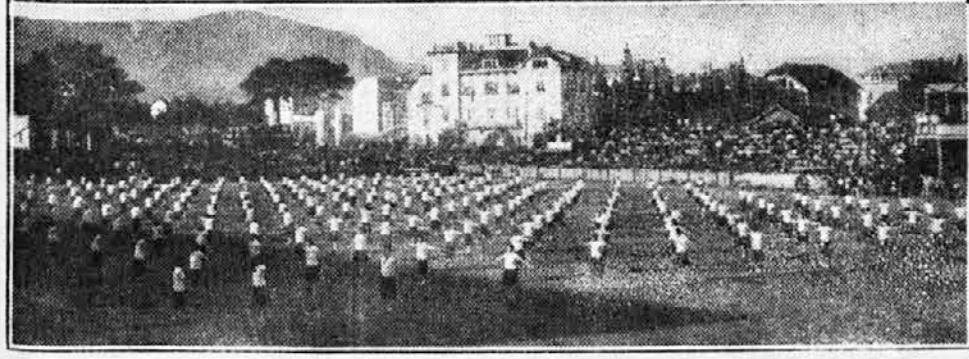
Odbor sleta Sokolstva na Jadranu.

IVAN MESTROVIĆ ZAGREB

Sa simboličnim znakom Vaših Domagojevih strelaca na grudima sokolske falange sa bedema predstraže na jadranskoj granici kliču Vam Zdravo!

Predsedništvo sleta.

Vežbe članica sa čunjevima

Sokolske čeće župe Skoplje za vreme predaje zemlje sa Kosovog polja i Kumanova

Povorka — zastave

Zbor na Francuskoj obali nakon povorke

Dr. R. BIĆANIĆ (Zagreb):

„Šest istina“ . . .

Na moj članak »Pogrešna akcija« brat je Dušan Bogunović dao u broju 23. »Sokolskog Glasnika« ispravak, koji me ne zadovoljava. Br. Bogunović ne odgovara jasno na moju analizu njegovog članka »Ideja i organizacija Sokolstva i srednje škole«. Zbog toga sam članka i pisao o pogrešnoj akciji. Neka mi pre svega odgovori, ostaje li još uvek kod svog onako poraznog mišljenja o nesposobnosti sokolske organizacije: »Svi treba da produ školu sokol vaspitanja. Kroz Sokolstvo to nije moguće... Ne čekajmo vreme, da ceo narod bude vaspitan u duhu Sokolstva kroz sokolsku organizaciju, jer uzalud trud! 60 i nekoliko godina života upućuje nas na nove puteve...« i kod teških i krupnih reči koje je dobio u lice svima onima, koji su 60 i nekoliko godina radili i još danas rade za sokolsku misao. Ostaje li kod svog mišljenja ili će se čitavoj sokolskoj javnosti ispričati? Da ili ne?

Brat Bogunović je svoj odgovor sakupio u šest istina. Te istine nisu odgovori na moje tvrdnje.

Ponajpre kaže da nije u svom članku predlagao osnutak sokolskih društava uz sve škole, nego samo uz učiteljske. Ako tako misli, onda sam se ja zabunio. A zabunu sam se zbog toga, što je brat Bogunović započeo da osniva takovo svoje školsko-sokolsko društvo s obaveznim članstvom na ženskoj strani o školi u Zagrebu, i tek je intervencija Sokolske župe Zagreb to sprečila. »Zabuna« je dakle ispričiva, a pogreška brata Bogunovića u toliko manja, što se sada radi o osnutku odelenja sokolskih društava uz škole. No niti takovih odelenja ne poznaje sokolska organizacija. Mi znamo samo za čisto sokolska odelenja i čisto sokolske otske, a nikakovo mешovite sokolsko-školske, uza škole. Tačka odelenja ne mogu se osnovati, a ako bi bila gledog osnovana, treba ih reorganizovati na sokolskoj osnovi.

Ostaje još pitanje sokolskih društava uz učiteljsku školu. I to kakovih društava? Brat Bogunović u svojoj predstavci od 1. augusta 1930. traži osnutak takovih sokolskih društava, čiji bi članovi bili obavezno svi učiteljski pripravnici i profesori, a mogli bi biti i roditelji pripravnika. Zar bi to bila sokolska društva? Zar brat Bogunović doista tako malo poznaje Sokolstvo da takova društva može nazivati sokolskim imenom? Najodlučnije se protivimo osnivanju takovih društava, jer ta staleška društva nebi bila sokolska društva, a njihovi članovi — budući propagatori Sokolstva — dobili bi kriju sliku o Sokolstvu i — da greh bude veći — to krije poimanje Sokolstva unosići bi u narod.

U pogledu veze s Profesorskim društvom kaže brat Bogunović, da »zastupao da stupao u vezu s njim. A u svom članku kaže za profesore: »Njima treba prići, kao što smo prišli i učiteljstvu. Treba stupiti u vezu s Jugoslovenskim profesorskim društvom kao što i s učiteljskim društvom. Rečeno je nejasno. Ko da stupi u vezu? Mi. Pomislio sam, da to nije možda plurale maiesteticum, pa sam unapred upozorio nato, da ova upozorenja nisu bila bez temelja, a dokaz je to, što je brat Bogunović usprkos drugim istinama protegao taj m i na sebe i pokušao stupiti u vezu s Profesorskim društvom. Priredio je za profesore predavanje o »karakterologiji Sokolstva«. I opet karakterologija! Ono što je brat Bogunović napisao u svom članku ne poklapa se s »Putevima i ciljevima SKJ«. Neka konkretno dokaže da se poklapa i gde, ali bez uzmicanja.

Što se pak tiče predavanja u Beogradu i citata u »Politici« ne treba ispravka. Neka greh ostane u »Politici«.

U svojoj »četvrtoj istini« kaže brat Bogunović da je netačno, da je napisao da »sokolsku omladinu treba uzeti iz sokolske organizacije«. Evo, da ga ponovno citiram: »Svi treba da produ školu sokolskog vaspitanja. Kroz Sokolstvo to nije moguće, već kroz srednju školu. To treba da provedu nastavnici gimnastike i profesori-Sokoli u zajednici s upravama Sokola i škole. Ako još kraj toga, kako kaže brat Bogunović, »nije važno da postradi organizatorska (!) sloboda o Sokolstvu«, onda svaki i »malo misleći« čovek mora da izvede ono, što sam ja izveo. Brat Bogunović uzmije i svoj uzmak prikriva s nekim »administrativnim naravima«. Sada govorim o dogovoru, a pre o zajednici i radu koji provode drugi a ne sokolski prednjaci. — Izneo sam tačno, što je brat Bogunović napisao u svom članku. Ako on sada drugaćije misli, odakle da ja to znam, kada tako nije napisao. Nisam ni madioničar ni telepat, a niti — karakterolog, da pogadam tude misli.

U »petoj istini« kaže brat Bogunović, da nije vršio akciju izvan sokolske organizacije. Da ga potsetim: par redaka dalje u ispravku tvrdi, da njeov rad medu učiteljstvom ne sme da

bude pod sokolskom kontrolom. A zar se on u svojim tečajevima od tri dana ograničuje samo na telesno vežbanje? Zar ne govori i o ostalim sokolskim predmetima — ideologiji, istoriji i t. d. Zar se ti tečajevi nisu zvali sokolsko-čučiteljski tečajevi? A sve to ne sme, kaže brat Bogunović, da se tiče sokolske organizacije i da ona ima ingerenciju na to. O predlogu brata Bogunovića Ministarstvu prosvete i rešenju da se osnuje staleško »sokolsko« društvo na učiteljskoj školi, pa o stručnoj školi neću ni da govorim. Isto tako niti o konferenciji direktora srednjih škola sa nastavnicima gimnastike u Zagrebu, koja je htela, da sokolski način vežbaju nastavnici gimnastike.

Cudno je da nastavnici gimnastike, koji su Sokoli, nisu protiv toga protestovali osim brata Vuksana. Svi su se saglasili, a na čelu njihovog društva je u Zagrebu brat Bogunović.

»Šesta istina« kaže da brat Bogunović nije upozoren od strane sokolskih redova o svom pogrešnom mišljenju. Dakle, molid sive one koji drže i čitaju »Sokolski Glasnik«, da pregledaju opaske uredništva tog oficijelnog sokolskog lista k člancima brata Bogunovića (god. I., broj od 1—12—1930; god. II., broj 1 i 22). Tamo ćemo naći upozorenja i to veoma ozbiljna — u

istinu crno na belo — kako želi brat Bogunović. Gde je neistina?... A sokolski disciplinski postupak uređa radi zbog izveštaja brata Bogunovića na osnovu kojega je izdano rešenje o stavljanju sokolskog društva — zar to nije upozorenje? Možda je bratu Bogunoviću ipak štograd poznat o tome.

Brat Bogunović bi se htio prikazati »žrtvom«, »prokletim«, i svesti problemu na lični teren. Meni ne treba njegova žrtva, niti ja imam što lično protiv njega. Ostanimo na principijelnoj bazi: ja pobijam njegovo m išljeće i on je u suradnji Sokolstva i škole, i smatram njegovu akciju u tom predmetu osnovanom na pogrešnoj osnovi. Držim da bi Sokolstvu navela stete. Zato je pobijam.

Konačno, još da skrenem pažnju bratu Bogunoviću, da unutar sokolskih redova ne pale zvučne reči ni biblijski stil. Čemu ono isticanje s voga rada za dobro Naroda, Kralja i Države i »uspela Sokolstva u životu Naroda? Čemu to naročito isticanje baš u sokolskom listu? Zar mi svi Sokoli to ne želimo, zar to ne činimo? Držim, da u sokolskim redovima nema nikoga, koji nebi želio najveće dobro Narodu, Kralju i Državi. Zašto dakle naročito isticati s voga rad u tom pravcu, kad s vi to želimo i tako radimo? To mi izgleda kao da se tim rečima želi sakriti pred jakosti argumenata, protivnih njegovom gledištu. A pre svega takvo pisanje protivno je sokolskoj skromnosti i načelu: »Ni koristi ni slavu!«

Objašnjenje na članak »Misli . . .«

U 25. broju »Sokolskog Glasnika« od 18. juna o. g. napisao je brat Nišević Slavko (M. Sloboda) između ostalog i ovo: »Cini mi se, da bi taj zaključak bio kao neka reakcija na članak br. Bogunovića, koji se zauzima za nekakve srednjoškolske sokolske organizacije (zastalno, u dobroj namjeri)«.

Nebi hteo, a niti bi bilo dobro, da se rasprava, kritika, za ili protiv vodi na osnovu netačno iznešenih rečenica o ovome vrlo važnom pitanju, koje prati ne samo sokolska već i školska javnost i koje će pitanje vrlo brzo biti aktuelno u sokolskom i školskom životu. To je razlog da se na svaku netačnost odmah osvrnem i oprovrgnem — ostavljući sve ostalo za konačni članak, koji će se stvar

no i sa dokazima osvrnuti na svaki prigovor, kao i što će izneti svoje mišljenje javno i jasno i za sve što sam i što će napisati nositi i sokolsku odgovornost i odgovornost pred naredom i državnim faktorima.

Radi toga molid, da se pod mogim potpisom konstatuje, da se ja ne zauzimam za nikakve srednjoškolske sokolske organizacije — jedino ja vam predlažem, da se dozvoli osnutak sokolskih društava uz učiteljske škole, kako bi se učiteljskom staležu dala prilika, da se u doba školskog sprema teoretski i praktično za rad Sokolstva — naglašujem Sokolstva, a zatim za rad telesne vežbe po sokolskom sistemu u osnovnoj školi. Zdravo!

Dušan M. Bogunović.

Dugirat. Osnivajući zbor sokolske čete u Jesenicama oduševljeno pozdravlja svog Starostu i bratski Savez. Zdravo! — Starosta Kurtini.

»PRIRUČNIK« za društvene i župske prednjačke ispite — rasprodan.

Izvešćujemo sve bratske sokolske i bratske sokolske društva, koja se dnevno obraćaju sa narudžbama za »Priručnik«, da je ta knjiga potpuno rasprodana u II. izdanju, te se više ne može dobiti kod naše župe, nego kod br. Jugoslovenske Sokolske Matice, Ljubljana (Narodni dom).

Uprava Sokolske župe Tuzla.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Banja Luka

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA CAZIN.

U nedelju 24. maja priredilo je Sokolsko društvo u Cazinu javnu vežbu, kojom je sve ugodno iznenadilo. Bilo je milina pogledati naše mlade naraštajce, s kojima discipline i ambicije izvode krasne i komplificirane proste vežbe i odrasle vežbačke kako se trse da svaki dade najbolje i najskladnije iz sebe. Gradaštan se odazvalo i preko očekivanja i srađeno je akademijom Sokole. Priedba je završena kratkim proslavom pročelnika prosvetnog odbora i narodnim kolom. Treba istaknuti, da je ovaj uspeh vrlo značajan za Sokolsko društvo u Cazinu, kad se zna, da se je tek pred kratko vreme počelo sa intenzivnim uvežbavanjem pod novom upravom i pod najtežim okolnostima, jer društvo nema ni sprava ni finansijskih sredstava, a i prostorije ima tek od skora. Koliko bi trebalo napose pohvaliti svakog od uprave društva, toliko treba istaknuti i ogroman rad brata načelnika koji je vežbe uvežbao. Uopće može se kazati da Sokolsko društvo Cazin radi s velikim elanom, te su mu takovim lepim i patriotskim radom osigurane simpatije i materijalna potpora grada.

Mali naš Cazin do nedavna tako malo istican, dao je opet 21. juna o. g.

jedan sjajan primer svojih jakih načina za plemeniti napredak u svakom pogledu. Sokolsko društvo je naime u nepun mesec dana uspešno priredilo već 4. javnu vežbu, pa se stoga i ova poslednja očekivala sa naročito velikim interesom. I zaista, ova poslednja javna vežba, na kojoj je nastupilo 97 Sokola i Sokolica u celom nizu krasnih i dobro uvežbanih vežbi, koje je brojno gradaštan kroz puna dva sata sa interesom i ganotu gledalo, dokazala nam je, da Sokolsko društvo u Cazinu odlično i čvrsto napreduje i da svaki njegov član oseća neizmernu ljubav za rad. Nema reči kojom bi se valjano moglo izraziti osećaje gledalaca, kad je uz lepu pesmu zabora četa mladih Sokolica s neverojatno mnogo osećaja izvela lepu i alegoričku vežbu »Vrbnič nad morem...«. A kad je 97 Sokola u odorama otišlo s vežbališta, pitali smo se, nije li ovaj nastup dokazao da je naš Cazin, ako i jest malen, da sjajan primer velike požrtvovnosti u služenju onoj svetoj ideji, koja je jedina kada da nas i duševno i telesno uzdigne i odgoji za buduće napore. Dva čoveka, starešina br. Alija Pozderac i načelnik br. Dušan, rade mesecima gotovo ceo dan upravo besprimernom požrtvovnošću, ali su i požnjeni uspeh. Sokoli i Sokolice odužili su im se za trud i visoko podigli sokolski barjak u Mrkonjić Krajini. Bila bi preka potreba da nadležni faktori priskoči u pomoći ovoj

ROSJAVA-FONSIER ◆ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ◆ BEOGRAD

hrabroj četi Sokola i da Sokolskom društvu omoguće da dode do bar kakvih sprava. Takav elan, takvo oduševljenje i takav rad zasluguje puno više nego hvalu i priznanje, zasluguje punu potporu svih koji ju samo mogu dati. — C.

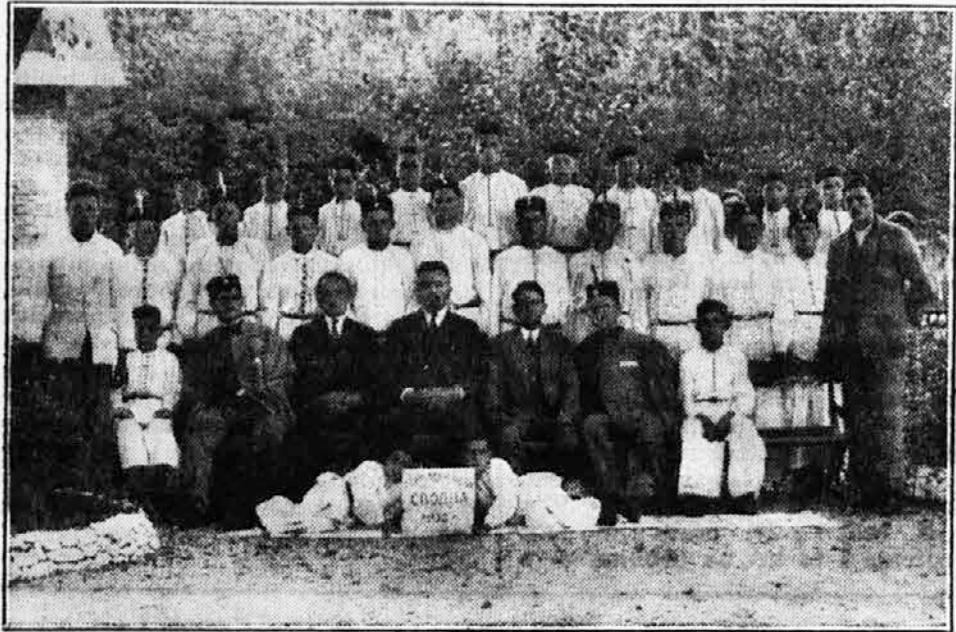
JAVNA VEŽBA SOKOLSKE ČETE SVODNA.

Dne 7. maja održala je Sokolska četa Svodna vrlo uspelo javnu vežbu, na kojoj su uzelci učešća i Sokolska

ne i Omarske po komandi prijedor-skog načelnika Jovanovića. Starešina župe je sruđeno pozdravio sve članove i pohvalio njihovu ustrajnost u radu i pozvao ih da i dalje rade s ostalom braćom na širenju sokolske ideje.

U lepo uredenom školskom dvorištu počele su vežbe u 3 sata posle podne.

Brat Jovo Davidović pozdravio je prisutne, naglasio neumorni rad braće Katića, načelnika i zamjenika Simića, te pažnju Sokolskog društva Prijedor.

Članovi Sokolske čete Svodna

društva Prijedor, Novi, Dvor i Sokolska četa Omarska. Od starešinstva župe bili su prisutni braća: starešina dr. Moljević, Cisarž i Volk. Vežbu su posetili mnogi gradani iz Prijedora, Novog i Dvora, te nekoliko stotina težaka iz okolinskih sela. Među gledaocima bila je i sreski načelnik Tomašević iz Novog, okružni proto Kecmanović iz Banje Luke i učitelji iz okolice, od kojih učitelj Ivanović iz Dragotinje sa školskom decom.

Citavo preprodne izvodile su pravno vežbe za župski slet čete iz Sved-

dor i neobičnu volju za rad sviju vežbača. Na kraju govora pozdravljaju starešinu jugoslovenskih Sokola Nj. Vis. prestolonaslednika Petra sruđenim i gromkim Zdravo!

Same vežbe izvadane su vrlo lepo i vežbači nagradivani oduševljenim odobravanjem. Samo je šteta što je počela padati velika kiša i omela vežbe čete Omarske.

Veseli Sokoli i Sokolice nastavili su pesmu i igru u školi, a zatim kad je kiša prestala, četa iz Svodne sruđeno je ispratila goste do stanice.

Zupa Beograd
SOKOLSKO DRUŠTVO ZEMUN.
Javna vežba.

Sokolsko društvo u Zemunu na dan 7. juna o. g. priredilo je svoju uobičajenu javnu vežbu na nogometnom igralištu S. K. »Sparte«, pred veoma malim brojem gledalaca. Od zvaničnih primećenih su načelnik grada Zemuna g. dr. Sv. Popović i br. dr. Sava Nedeljković, gr. fizik, prvi i posredni starešina ovdašnjeg društva.

Na programu su bile sledeće tačke (broj u zagradi označuje broj vežbača):

1. Proste vežbe: m. deca (63).
2. Odbojka: članovi i m. naraštaj 9—9.
3. Proste vežbe: ž. naraštaj (20).
4. Takmičarske igre: m. deca (20).
5. Vežbe sa palicama: m. naraštaj (26).
6. Igre: m. i ž. deca (218).
7. Vežbe na spravama: članovi, članice, m. i ž. naraštaj, m. i ž. deca.
8. Proste vežbe: ž. deca (36).
9. Puš-ball: m. deca.
10. Proste vežbe: članice (9).
11. Utakmice u trčanju preko prepona: m. deca.
12. Proste vežbe: članovi (36).

Sve vežbe bile su dobro uvežbane i izvedene, jedino je upao u oči mali broj vežbača po kategorijama.

M. B. N.

OSVEĆENJE ZASTAVE SOKOLSKOG DRUŠTVA BEOGRAD IV.

Napredno i veoma agilno društvo Beograd IV., dve godine posle svoga osnutka, osvetilo je svoju društvenu zastavu, koju je poklonio br. Milivoj Bogdanović. Toga svečanog dana, 14. juna o. g. u 8 časova počeli su se sakupljati kod »Gospodarske Mehane« Sokolska društva iz Beograda i Pančeva i delegati ostalih obližnjih društava: Zemuna, St. Pazova, Obrenovca i td. U 8:45 krenula je povorka za Čukaricu, gde je pred sokolonom društveni starešina br. dr. M. Štefanović biranim rečima pozdravio sve prisutne. Zatim je uzeta i nova zastava, pa je povorka krenula ulicama Čukarice na nogometno igralište čukaričkog sport-kluba, gde je izvršeno osvećenje nove zastave. U povorci je bila 1 vojnička muzika i muzika doma maloletnika, 2 zastave, članova u odori 108, članica u odori 11, u vežbačkoj 16, m. naraštaja 32, ž. naraštaja u svečanoj odori 10, u vežbačkoj 60, m. deca 217, ž. deca 140; pored ovih uveliko je učešća još članova u civilu 48, m. deca 44 i ž. deca 48.

Premda gornjim ciframa vidi se, da je u povorci bilo oko 750 učesnika. Čim se povorka svrstala na igralištu, počeo je obred osvećenja. Prvo je muzika otsvirala molitvu, pa je zatim pravoslavni sveštenik obavio osvećenje.

ne i Omarske po komandi prijedor-skog načelnika Jovanovića. Starešina župe je sruđeno pozdravio sve članove i pohvalio njihovu ustrajnost u radu i pozvao ih da i dalje rade s ostalom braćom na širenju sokolske ideje.

U lepo uredenom školskom dvorištu počele su vežbe u 3 sata posle podne.

Brat Jovo Davidović pozdravio je prisutne, naglasio neumorni rad braće Katića, načelnika i zamjenika Simića, te pažnju Sokolskog društva Prijedor.

lenja bila su relativno bolja od član-skih; retko koji nije završio vežbu. Vežbači po odelenjima bili su ujednačeni, što je naročito isticalo vrednost odelenja.

Članovi (10) i članice (9), Beograd II.: vežbe sa veslma, na pesmu »Buči, buči, more Adrijanskoe«. Obzirom da je ovo nastup jednog društva, vežba je moralna biti bolje uvežbana.

M. naraštaj, Beograd II. (17): proste vežbe na pesmu »Oj letni sivi sokole...«. Vežbači se ne mogu pohvaliti da su lepo vežbali, naročito ne oni stariji. Primetilo se da za ove greške nije krivo neznanje vežbi, već nepažnja.

Članovi (56): proste vežbe. Kod ove tačke programa o nekoj zajedničkoj i skladnoj vežbi ne može biti ni govor. Mnogi uopšte nisu ni znali vežbe, pa su »kopirali«; neki su opet pogrešno znali i radi toga grešili. Kod braće, kao i kod sestara, primetivo se nedostatak propisnog vežbačkog odela.

Rezimirajući ukratko, celokupna svečanost ovog mladog društva uspela je i pored gore iznetih nedostataka.

Steta je što publike nije poklonila dovoljno pažnje ovoj priredbi, koja to u svakom slučaju u punoj meri zasluguje. Braći pak na Čukarici želimo, da istraju u svome radu, pa da uskoro prisustujemo i početku podizanja Sokolskoga doma. — M. B. N.

Zupa Bjelovar

IX. SLET SOKOLSKA ČETE ZUPE BJELOVAR.

Dana 31. maja priredila je Sokolska župa Bjelovar svoj župski slet u Bjelovaru.

Premda prema odluci bratskog saveznog načelništva nisu bili obilagati župski sletovi za ovu godinu, ovaj je župski slet bio predviđen s razloga, da se što veći broj vežbača što trajnije privuče sokolskoj ideji, da im se pokaže snaga Sokolstva i da se stvari medusokolski kontakt naročito s obzirom na posve nove članove, kojih u župi ima gotovo preko $\frac{1}{2}$ celokupnog članstva, a koji su istupajući s ostatkom braćom trebali stići uverenje da u sokolskom radu nisu osamljeni u svom selu ili varoši, nego da pripadaju velikoj sokolskoj porodici. Gornje su misli imali u vidu tehnički organi župe prilikom organizovanja ovoga sleta. S druge pak strane je ovaj slet, jer je na njemu nastupila župa Bjelovar, potpuno samostalno, po prvi put otakao postoji, bez pomoći susednih župa, trebalo po kazati posle onih neprilika koje su pratile našu župu prilikom reorganizacije u prošloj godini, faktično njenostanje i njenu snagu. Taj je slet trebao da podigne oduševljenje i borbeni duh svih pripadnika Sokolstva u našoj župi.

Župski se slet započeo natecanjima, koja su počela u 5 i $\frac{1}{2}$ časova ujutro. Za natecanja se prijavilo od 38 društava svega 10, i to samo članstvo i muški naraštaj, dok se članice i ženski naraštaj nisu natecali. Natočalo se članstvo u jednoj srednjoj i 6 nižih vrsta i 1 pojedinac u višoj, a 14 pojedinaca u nižoj vrsti; muški naraštaj u 2 više i 7 nižih vrsta, i 7 pojedinaca u nižoj vrsti. Na sletu se natecalo samo u propisanim vežbama za Prag i na spravama, dok se natecanja u igri odboci i u lakoj atletici imaju izvršiti po okružjima. Natecanja su se vršila prema odredbama saveznog načelništva. Do sada postignuti rezultati zadovoljavaju, ali je bezuslovno broj natecatelja prema broju društava i sviše malen. Razlog tako malenom broju valja tražiti u prvom redu u pre istaknutoj činjenici o velikom broju posve novih vežbača, a u drugom redu u nedostatu sprava, naročito konja, koji imaju veoma malen broj društava. Društva nastoje po mogućnosti da upotpunjaju inventar svojih sprava, ali kako u glavnom stoji finansiјalno prilično slabo, ne može se od njih zahtevati nemoguće.

Od 8 do 10 časova vršeni su po-kusni. Povorka koja je trebala da građanstvu dade pojam o snazi naše župe u brojčanom pogledu, potpuno je uspela i zadovoljila. Prijavljeno je bilo učesnika u povorci svega 1855, ali je načelništvo sve prijavljene učesnike, koji su bili u gradanskom odelu izlučivo iz povorki. U povorci su bile 4 glazbe, i to 2 sokolske, 1 gradska i vojna glazba. Ženske dece 69, muške dece 187, ženskog naraštaja 60, muškog naraštaja 185, članica 81, članova u odori 238, članova u vežbačem odoru 298, seoskih četa 150, sokolskih kojnice 48. Svi učesnici u povorci jačedno s župskim starešinstvom, delegatima Saveza i župe Osijek, bez vojne i gradske glazbe svega 1355.

Javna je vežba započela u 3 časa i 45 min. Nastupilo je 254 muške i ženske dece zajedno, od toga 186 muške, a 68 ženske; ženskog naraštaja 69, muškog naraštaja 216, sokolskih četa 59, članica 70, članova 320, vojske (podoficiri-Sokoli 42. p. puka) 16,

i sokolska konjica Virovitice s tri točke: voltižovanje naraštaja 12, skokovi preko prepona članstvo 10 i preponski kurusel 8 članova. Sprave su morale zbog kiše, koja je baš počela dosta jako padati, biti izostavljene. Nastup dece, a tako i nastup članstava i muškog i ženskog zadovoljio je i s obzirom na broj i na kvalitet potpuno, dok su vežbe ženskog i muškog naraštaja bile uz neke tehničke nedostatke. Kao razlog tim nedostacima valja i opet istaći velik broj novajlja, a onda i to, da su vežbe, s obzirom na tu činjenicu, bile za te kategorije malo preteške, što naročito vredi za ženski naraštaj. Posebno su se istakle vežbe sokolske konjice, koja je, iako prekratko vreme osnovana, postigla zamerne rezultate. Isto je tako zadovoljio i nastup vojske u prostim vežbama sa puškom.

Latković Matko svemu slušateljstvu — odraslima i mlađe — razumljivim načinom ocrtao pogibiju neumrlih braća za hrvatski i opću jugoslovensku stvar. Tako naše Sokolsko društvo razvija svoje delovanje u ovom kraju, gde se pročišćena narodna misao široke concepcije polagano ipak budi, a sokolska organizacija u svim smjerima svoga rada služi joj svim svojim silama. — N. Z.

SOKOLSKO DRUŠTVO GAREŠNICA.

Pun nade u ozdravljenje zaklopio je svoje oči, a tako je s njima rado gledao svijet.

Kad mu se približio konac života, još se je nadao da će ozdraviti i opet doći u krug braće Sokola i saradnika Sokola.

No drukčije je bilo određeno. U sredu 10. juna u 14 sati zaspao je da se više nikada ne probudi.

Sokolsko društvo Garešnica gubi u bratu Vučeliću svog statističara, ambicioznog radnika, kojega je shrvala teška bolest tuberkuloze, oduzela mu mladi život, koji je gledao svet samo 22 godine.

Neka bude slava bratu Vučeliću, čiju će uspomenu zadržati braće Sokoli. — Dr. S.č.

SOKOLSKO SELO U PITOMAČI.

Sokolsko selo u Pitomači održano je na Blagovjest popodne u zgradi Državne osnovne škole.

Odmah u početku naglasujemo, da se prosvetnom odboru mora priznati izvanredan mar i agilnost.

Program otvoren je starešina Sokola br. Franjo Götz s biranim rečima. Potom je sopranička sestra Ružica Johanes otpjevala jednu Baranovićevu i jednu Grečaninovu pesmu.

Prosvetar društva br. Josip Jager potpunom je udovoljio zadanoj temi: »Svrlja Sokolstva«, jer je predavao živo, uverljivo i zanimivo.

U daljnjoj točici recitovala je jedna dražesna mala Sokolica pesnicu Jelke Jager »Mlada Sokolica« u sokolskom i nacionalnom duhu.

Ponovno je nastupila mlađa i otmena pevačica Ružica Johanes. Možemo objektivno priznati da je od svog prvog nastupa, koji je bio u Pitomaču pred nekoliko godina, lepo napredovala, pa je sada s dosta rutmom i inteligencijom interpretirala Široku, Konjovića te Dvofaku.

Pratnju na glasoviru preuzeo je br. Ivan Škubin, koji je velikim razmeđenjem i poznatom veštinom izvršio svoju ulogu.

Konačno kao zadnja točka programa izveden je igrokaz br. Josipa Jagera »Skupština Sokolica«. Prikazivalo su učenice četvrtog razreda. Za igrokaz ne treba ni pozornice ni kostime. Male Sokolice održale su »Skupštinu Sokolica« tako lepo, da je do konca saslušana s velikom napetošću i zanimanjem. Sadržina zanimiva. Kad propagira Sokolstvo, pa bi ga trebalo izvesti svakog sokolskog plesom.

Selo je završeno sokolskom pesmom.

Zupa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI.

Prvi »Mladinski dan« Sokolskoga društva Zagorje ob Savi.

Namesto običajne pomladanske telovadne akademije je letos sklenil prednjaški zbor, da poizkusí s mlađinskim dnem. U vseh oddeljkih so se marljivo vršile priprave. Dan za ta nastop je bil določen za 7. junij, ki pa žal ni bil posrečen. Ob 3. uru, ko bi se imel pričeti nastop, je začelo deževiti in umakniti smo se moralni u televadnicu.

Točno ob 3. uru je prikorakala ženska deca, ki je bila burno pozdravljena od sokolskega občinstva. Izvajala je proste vaje, ki so bile po svoji sestavi zelo lahkhe, torej deci primerne. Sledila je telovadna ura moške dece. Tu smo videli, kako se naši malčki igrajo in pozabavajo pri telovadbi, da ni več starega »pozorac« pri otrocih, ampak vse v obliki iger, ki so otroku najbolj prijubljene. Kakor smo videli, je bila telovadna ura posrečena. Za temi so prikorakali naraščajniki, ki so bili ojačeni z naraščajnik iz Celja in Hrastnika ter so strumno odvežbali župne proste vaje. Videli smo, da tudi v moške proste vaje, v katerih so bili včasih odrezani gabi, prihaja ritmika, ki zavzema v Sokolstvu vedno večji razmah, saj ji je ustvaritelj naš brat dr. V. Murnik. Pohvalo zaslужijo naraščajniki iz Trbovelj, ki so za tem nastopile s »Polkinim plesom«. Pokazale so

3 vrste, in sicer: moški naraščaj iz Celja na drogu, moški naraščaj iz Hrastnika na konju in palici ter naša moška deca na kozi. Zadivili so nam vsi trije oddelki, a vratolomne skoke čez konja so pokazali Hrastničani. Sledile so naraščajnice s prostimi vajami, ki so pokazale, da so že dobro pripravljene za župni izlet v Celj.

Z »Naprej zastava slave« je prišla ženska deca k telovadni uri, ki je bila zelo prizerna oddelki in skrbno sestavljenja. Z »raz« in »zdravo!« se je deca v veseljem razpoloženju zopet razšla. Salve smeha so doživele igre moške dece, posebno, ko je tekmovala za kolače. Zblžanje šolskih učencev s Sokolom so pokazali dečki iz 6., 7. in 8. razreda zagorske narodne šole, ki so nastopili z »Mladimi vojaki«. Mnogo aplavza so doživele tudi igre moškega naraščaja, saj so bile vse zelo efektne in posrečeno izbrane. Višek dneva so pa bile »Perice« ženske dece kot zadnja točka. Male peričice v primernih oblekah s škafci so krasno izvajale simbolizirane vaje naših peric.

S tem mlađinskim nastopom je pokazal zagorski Sokol, da z vso vnečno polaga važnost na oddelke, ki so bodočnost Sokola v naši dolini. Z moralnim uspehom za Sokol lahko popoloma zadovoljen, samo od strani publike bi bilo lahko za take prireditve malo več zanimanja, vsaj od strani tiste, ki simpatizira s Sokolom.

K lepemu uspehu mlađinskega nastopa so pripomogli vadičji in vadičnice: sestre Rakova, Bergerjeva in Pavletičeva ter bratje: Šulin, Černelč, Kovač in Klun.

Po mlađinskem nastopu so se pa vrsile tekmke v odbojki med Zagorjem, Trbovljami in Celjem. Zagorska publike je bila do sedaj vajena samo surovih nogometnih tekem, kjer so si drug drugemu lomili noge. Kar zadičila jo je pa odbojka, lepa in lahko rečemo kraljevska igra z žogo, pri kateri se res razgiblje vse telo. — Najprej sta nastopili mošti Zagorja in Celja. Celjani že dolgo trenirani so nadvladali mlado moštvo iz Zagorja s 3:0. Toda Zagorjani so pokazali, da gredo za Celjani in bodo ti kmalu dobiti vrednega nasprotnika. Nato sta nastopili mošti Celje in Trbovlje. Zmaga Celje s 3:0. Tudi Trbovljčanom se pozna, da so začetniki. Sedaj nastopi še moštvo Zagorje proti Trbovljam. Zmaga Zagorje z 2:1.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. PETER POD SV. GORAMI.

Naše mlađo društvo se pripravlja z veliko vnečno požrtvovanostjo na svoji prvi javni telovadni nastop, ki se vrši 15. avgusta. Brat načelnik Koželj in sestra načelnica Sevnik, skrbita, da bo ta naš prvi javni nastop si gurno dobro izpadel. Bratje in sestre vežbajo pridno, ker se zavedajo svoje velike dolžnosti. Naš nastop se bo vršil v okviru raznih drugih prireditvev, kakor velike baklade na predvečer, budinice, promenadnega koncerta. Društvo je uspelo dobiti sokolsko godbo iz Ljubljane. Sodelovala bodo tudi bratska društva iz Brežic, Bizeljskega, Klanjca in Desiniča; tako, da bo naš nastop nekak pregled sokolskega dela v obsojetelski dolini. Ugodne avtomobiliske zveze od vseh strani, bodo omogočile obisk tudi ostalih gostov. Vozili bodo posebni avtobusi iz Celja, Zagreba in Brežic. Ker zahaja k nam mnogo letovičarjev, je razvidno, da bodo obiskovalci imeli tudi užitek v spoznavanju naših lepih krajev.

Zupa Cetinje

SOKOLSKO DRUŠTVO KOTOR.

Odlazak brata Rade Kosovića

Ovih dana ostavio nas je brat kapelan Rade Kosović, jer ga je dužnost pozvala na drugo mesto. Tim Sokolsko društvo v Kotoru gubi jednog od najagilnijih sokolskih radnika. Brat Kosović bio je Soko staroga kova, oduševljen propagator sokolske misli. Po onoj: ni za slavu ni za korist, brat Rade bio je u radu neuromoran, ali skroman, pa je suvišno da iznosimo koliko je njegov rad urodo dobrim plodom u ovom kraju, samo čemo istaknuti, da sva braća moraju da sledi njegov primer.

Upravni odbor Sokolskog društva, eneči rad brata Kosovića, pozvalo je izvanrednu sednico, da se oprosti od svog zaslужnog brata, sa kojim smo se za uspomeni i slikali, jer brat Rade u svojoj čednosti, kao pravi Soko, odbio je da mu se iskazuju osobite počasti. Starešina brat Marčić u lepom govoru izneo je zasluge brata Rade za Sokolstvo i zaželio mu svaku sreču u novom kraju. Brat Rade ganut dirljivim rečima zahvalio se svoj braci sa kojim je dugo vremena saradivao i s njima se sa suzama u očima oprostio.

Brate Kosoviću! Svaka te sreča prati! Kotorški Soko će tvoj spomen očuvati za mnogo vremena. A tvoj agilni rad nastavi v kojemograd budeš kraj naše lepe Jugoslavije. Zdravo!

I. B.

Zupa Kranj

II. ŽUPNI ZLET SOKOLSKA ŽUPE KRAJN DNE 5. JULIJA T. L. V TRŽIČU.

Uprava Sokolske župe Kranj je sklenila, da priredi II. župni zlet v Tržiču, in sicer v nedeljo 5. julija t. I. Tehnično organizacijo je s tem prevezlo Sokolsko društvo Tržič, ki hoče pokazati, da stremi na vseh straneh kviški in da je kos nalagam, ki jih stavi vanj župa. Preden opisem priprave, ki jih je društvo za ta zlet že izvršilo, se moram dotakniti vprašanja, ali je kraj za II. župni zlet veliki sokolski ideji prizerno izbran ali ne. Kratka zgodovina Sokolskega društva Tržič nas bo o tem prepričala.

Tržič je izrazito industrijsko gnezdro, ki je bilo ne samo gospodarsko, temveč tudi politično v rokah naših najzagriznejših narodnih sovražnikov. Nemci so tu postavili sedež slovenske posete enega najmočnejših stebrov, ki naj bi nosil most od Balta do Adrie. Germanizacija je bila že tak napredovala, da so sredi Tržiča ob raznih slovesnostih plapale raz tovarniških dimnikov vsenemške zastave, da so se vršili medsebojni pobjogi in vse take nečedne stvari, ki smo jih bili vajeni po naših posmemčenih mestih.

Naši pa so se idejno bogati Slovenci, ki so uvideli veliko nevarnost popolnega posmemčenja in so zato skušali ta potek vsaj malo zavreti. Leta 1889. so ustanovili »Slovensko bračno društvo«, ki je zbral po svojo zastavo vse Slovence brez razlike. Složen nastop pa ni bil vsem povolj, zato so kmalu razdvojili narodno društvo in ustanovili drugo, »Prosvetno društvo sv. Jožef«. Tako oslabljena narodna fronta ni bila kos težavnih log in treba je bilo poiskati borbeno organizacijo, ki bi naslonila svoje narodno delo na malega slovenskega človeka. Tako se je ustanovil leta 1903. Tržički Sokol, ki praznuje z letošnjim letom 28 letnico svojega plodonosnega življenja.

Ustanovitvi Tržičkega Sokola so delale takratne avstrijske oblasti velike težave, ki so jih ustanovitelji, naslonjeni na bratsko Sokolsko društvo Kranj, s trudopolnim delom končno le premagali in razvili pogumno sokolski prapor tudi v Tržiču. Naravnost ganljivo je prebirati kratke, jedrnate sejne zapisi, ki jih je z okorno roko pisal društveni tajnik brat Meglič Franjo in sopodpisoval starosta brat Zaletel Miha, pred njim pa brat Jože Luzar, ki je bil prvi starosta. Mlado društvo je imelo komaj dvakrat deset članov, po večini iz vrst takratnega zavednega obrtništva in delavstva.

Kakor pravljica iz »Tisoč in ene noči« se čita: Na željo navzočih se je sklenilo, da se vseli podružnica telovadskoga društva Gorenjskega Sokola v hišo A. Perneta na Glavnem trgu, da ima zgoraj omenjena podružnica prestol v Tržiču. Sklenilo se je, da se plača vstopina 1 K in da se bo mesecina pobirala po 40 vinjarjev od 1. septembra 1903. Darovala sta 8. novembra za popravo telovadnega orodja brata Gorenjskega Sokola brat Krč in brat Fok vsak po 2 kroni, skupno 4 krone.

Tako vodi rdeča nit najrazličnejših težav iz seje v sejo, kratka konstatacija pa zakrije ogromno delo, ki so ga morali izvršiti tedanjci bratje, če so hoteli preskrbeti telovadcem orodje, če so hoteli dobiti prostor za prireditve, če so morali za svoje delo odgovarjati oblastem, ki jim niso bile naklonjene. In da so premagali vse začetne težave, je bilo treba ogromno idealizma, ki ga nam v današnjih dneh, odkrito povedano, v veliki meri manika.

Spočetka so takoj mislili na ustanovitev lastnega gnezda. Beseda pa je

je meso postala šele leta 1910., potem, ko je premagalo društvo take težkoče, s kakovšnimi se gotovo ni borilo kmalu kako drugo društvo. Od tedaj dalje je bilo delo dosti lažje. Sokol je imel svojo streho in njegovo delovanje je bilo usmerjeno v čisto sokolsko smer. Ni treba, da na tem mestu nastavljamo podrobno delo, ugotoviti pa moramo, da je delo tržičkega Sokola zaradi vojne furije silno trpel, da so sokolsko telovadnico izpremenili v bolnico, v taborišče vojnih ujetnikov itd., dokler ni bila leta 1919. zopet izročena svojemu pravemu namenu.

Od tedaj dalje pa pojo vesela sokolska družina prepričevalno svojo posem v vabi pod svoj krov vse zavedne Jugoslovence, vse Slovane, ki so v Tržiču naši gostoljubno streho in pribeljalšče, druži jih in jih navdušuje za vse lepo in pošteno. Dasično so se časi v prid sokolski misli in nalogi silno izpremenili, vendar ne moremo zamolčati, da se čuti še vedno skrito minersko delo, ki pripravlja sokolskim delavcem veliko

Prednjak

sa prednjakim tečajem i ispitom, traži mesto trg poslovode, činovnika ili tome slično. — Upitati načelništvo Sokola Kruševac.

neprilik in razburjenja, zakaj zlobnost in zavist žanje tudi tam, kjer misliš, da je nemogoče napraviti kaj skodo.

Sokolsko društvo Tržič je čuvare našega mejnika na Ljubljano, ki nas trajno in brez prestandka spominja na dolžnosti napram bratom onstran Kavank. Ravno kraji ob državnih meja pa potrebujejo vsestranske podpore od zaledja, če naj ne omagajo v svojem delu. Zato je II. zlet Sokolske župe Kranj v Tržiču idejno utemeljen in kraj pravilno izbran. Tržički sokolsko društvo vabi zato vsa bratska društva, da se udeleže tega zleta v čim največjem številu, da na eni strani pokažejo svoje zanimanje za obmejna vprašanja, na drugi strani pa da si ogledajo napredek tržičkega društva.

Telovadni prostor je srečno izbran. Jayna telovadba se bo vršila na velikem travniku poleg Sok. doma, kjer trenutno postavlja pridne sokolske roke, potem ko so s kulukom splanirale telovadišče, telovadski garderober, tribune, paviljone in vse potrebne druge stavbe. Pri javni telovadbi bodo nastopili naši bratje vojaki iz Škofje Loke, sodelovala bo železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane, kakor tudi vsa društva Sokolske župe Kranj.

Istočasno z župnim zletom bo priredil tujsko-prometni odsek mestne občine propagandno razstavo, ki naj udeležence pouči o krajevinah lepotah slovenske zemlje v tržički okolici, da bodo razumeli oni naravnost gigantskih boj, ki ga bije tržička podružnica SPD z veleposestnikom Fritzem Bornom za prostost slovenskih planin. Pridite in pomagajte!

Za nastanitev telovadcev, tekmovalcev in prehrano sokolskih gostov bo v vsakem oziru preskrbljeno.

Zdravo in na svidenje v Tržiču 5. julija!

A. L.

SOKOLSKO DRUŠTVO DRAŽGOSE.

† Brat Tone Lotrič.

Vzela Te je usoda, dobr naš Tone. Ob vrštvitvi dolžnosti za domovino si si nakopal zahrbtno bolezni, katera Te je položila v prerani grob. Takoj po ustanovitvi Sokola, še tako mlad, pa si se že pokazal vzornega Sokola plemenitega srca in nezljive volje. Ne bo te več, da bi bil še naprej vzor mladini, odkrit tovariš in pravili sokolski brat. Ko smo Te spremajali k večnemu počitku, so utripala sokolska srca, katerim si dal vzpodobno za nadaljnje delo.

Brat Tone! Odpočij se po prestarem živiljskem boju v domači grupi tam pod temno Jelovico in sanjam mirno.

Poslednji Ti zdravo!

SOKOLSKA ČETA BREZJE-MOŠNJE.

Naša četa se je ustanovila 1. februarja t. l. Težkoče, na katere smo naleteli ob ustanovljenju in ki so se po ustanovitvi bolj in bolj potencirale, sedaj na videz pojomojo, a se periodično javljajo v širših dimenzijah, upamo, da bomo preboleli.

V kratki dobi svojega delovanja je naša četa kupila zemljišče, ki leži na najlepši točki Brezje, kjer namerava prihodno pomlad pričeti z gradnjo Sokolskega doma. Članstva šteje 56, decembra 48. Uspeh telovadbe je pri deci že viden, o članstvu pa tega ne moremo reči. Sicer imamo dobre moći, dva učitelja, enega akademika, tri kmetiške fante-prednjake, ki so se udejstvovali že v večjih društvinah (Radevljica, Kranj, Ljubljana) in eno prednjakinjo. A manjka nam orodja, poleg tega moramo pa še upoštevati dejstvo, da smo na kmetih in smo sedaj že prisiljeni vežbati samo na prostem in to le ob nedeljah, če je vreme ugodno. Kljub tem težkočam ne klonimo. Uspeh našega dela bo pokazala bodočnost. — V. C.

Zupa Ljubljana

SLOVESNO VZIDANJE TEMELJNEGA KAMNA ZA NOVI SOKOLSKI DOM V ŠISKI.

Za Šisko je bila nedelja 14. junija velik in pomemben praznik — saj je njen miljenec Sokol vzidal na slovensen način ob prisotnosti številnih odličnih predstavnikov oblasti, javnosti in društva temeljni kamen za svoj bodoči dom, ki bo ne le moderna in reprezentativna stavba — temveč res pravi Sokolski hram, t. j. zbirališče vseh nacionalnih elementov in mladine.

Ze na predvečer so po vseh ulicah na hišah zaplapalole številne državne trobojnice — krasno nedeljsko jutro pa je Sokolu naklonilo tudi lep dan — da je celodnevna prireditve mogla izpasti prav dobro. Kmalu po deveti uri so se pričeli zbirati zunanjji gosti in ob desetih je krenila številna povorka s šestimi praporji s telovadišča povod iskreno pozdravljenja. Na tem mestu pa moram poudariti dejstvo, ki nam ni v čast, da bi se moral ljubljanska Sokolska društva in ona iz bližnje okolice vsaj povorko udeležiti v daleko večjem številu, dočim nekatera niti zastopana niso bila. Krog polenajstih se je povorka povrnila na te-

ПРВА СРПСКА ПАРНА ПИВАРА

ЂОРЂЕ ВАЈФЕРТ А. Д. У БЕОГРАДУ

производи svoja чuvena пива бело „Експорт“ и црно „Св. Ђорђе“ која се продају у бурадима и флашама

Телефони пиваре 355 и 3410 • Телефон стоваришта у Београду 582

lovadišče, kjer se je medtem že zbralo številno občinstvo ter zastopniki vojske, banovine, mesta in drugih javnih ustanov in društev. Točno ob 11. uri je predsednik odbora za zgradbo Sokolskega doma br. Dolinšek otvoril v lepem govoru svečanost, pozdravil zastopnika bana g. prosvetnega šefa dr. Lončarja, zastopnika komandanta divizije polkovnika g. Kilerja, zastopnika komandanta žandarmerije podpolkovnika g. Petkovića, župana mesta Ljubljane br. dr. Dinka Puca, občinske svetovalce br. Turka, Tavčarja, inž. Bevca, Urbasa in g. Lombarja, Šterka in dr. Klepca, dalje zastopnike UJU g. Skulja in Kobala, zastopnike šišenske šole g. Legata in go. Golobovo, zastopnika Rdečega križa br. dr. Krejčića, »Soče« g. Sancina in Čotarja, predsednika Zvezde privatnih nameščencev br. Žemličja, zastopnika Zadruge stavbnih mojstrov br. Batellina, Nabavljalne zadruge železničarjev g. Železnika, CMD go. Počkarjevo, Zvezze kulturnih društev g. Cimermana, Oblasne streljačke družine br. Simčiča, zastopnike S. K. Hermesa in Ilijice ter predvsem številno deputacijo Narodne čitalnice s praporom in uniformirano delegacijo domačih gasilcev in Sokolstva. Za br. Dolinškom so primerne govorje izrekli v imenu prosvetne uprave g. dr. Lončar, v imenu vojske g. polkovnik Kiler, starosta domačega Sokola br. Zakotnik, za mestno občino župan br. dr. Dinko Puc, za župo br. dr. Šubic in za ljubljanskega Sokola br. K

